WIADOMOŚCI PARAZYTOLOGICZNE
T. 49 (2) 2003: 225–226

KRONIKA

Sylwetka profesor Teresy Sulgostowskiej, odznaczonej Medalem Edukacji Narodowej

W styczniu 2003 roku profesor dr hab. Teresa Sulgostowska została odznaczona **Medalem Edukacji Narodowej**. Jest to najwyższa ocena ogromnej pracy dydaktycznej, będącej przywilejem i obowiązkiem nauczyciela akademickiego. Profesor Sulgostowska zawsze uważała dydaktykę za najważniejszą działalność w swoim życiu zawodowym. Pracę na uczelni rozpoczęła jeszcze w czasie studiów, w 1954 roku, w Zakładzie Parazytologii Uniwersytetu Warszawskiego. Od samego początku umiała przyjaźnie przekazywać wiedzę i zyskiwała sympatię studentów. W 1959 roku, po likwidacji uniwersyteckiego Zakładu Parazytologii, profesor Sulgostowska stanęła przed trudnym wyborem. Mogła kontynuować pracę naukową w Instytucie Parazytologii PAN lub przenieść się na inną uczelnię. Zamiłowanie do pracy dydaktycznej przesądziło o tym, że wybrała Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego, podejmując pracę w Zakładzie Zoologii. Z tym Zakładem była związana do końca czynnej pracy zawodowej, a w latach 1985-1999 pełniła funkcję kierownika. Sukcesom dydaktycznym towarzyszyło też uznanie studentów dla prowadzonych przez nią w terenie badań naukowych. Często wciągała do pracy magistrantów, zaszczepiając im umiejętność śledzenia zjawisk przyrodniczych w naturalnych warunkach środowiskowych.

Profesor Teresa Sulgostowska zaczynała pracę naukową w roku 1953 pod kierunkiem profesora Wincentego L. Wiśniewskiego, który wprowadził swoich pracowników w szeroko zakrojone badania terenowe na kilku jeziorach Warmii i Mazur. I właśnie w pracy terenowej znalazła prof. Sulgostowska swoją drogę badawczą, koncentrując się na pasożytach ptaków, a później też ryb. Najbardziej interesowały ją przywry i tasiemce. Jej badaniom zawdzięczamy poznanie fauny pasożytniczej ptaków z terenu zbiorników wodnych północno-zachodniej Polski i wybrzeża Bałtyku: w rezerwacie „Stawy Milickie" koło Wrocławia (1966-1979), w rezerwacie „Słońsk" koło Kostrzynia (1980-1982), w Górkach Wschodnich koło Gdańska (1983-1990). Brała też udział w badaniach dotyczących fauny pasożytów ryb, głównie nicieni i kolcogłowów. Współpracowała z wieloma placówkami na terenie kraju i za granicą, między innymi w badaniach ptaków na pobrzeżu Bałtyku i nad jeziorem Guber, prowadzonych przez prof. Czaplińskiego (Zakład Biologii i Parazytologii AM w Warszawie), a od 1990 roku współpracuje z Zakładem Parazytologii IMMiT w Gdyni w badaniach nad pasożytami ryb i ptaków.

Liczne i ciekawe współprace z zagranicznym ośrodkami dotyczyły opracowania tasiemców ptaków z Węgierskich Parków Narodowych, materiałów znajdujących się w Muzeum Zoologicznym w Budapeszcie, opracowania różnych grup pasożytów ptaków zgromadzonych w Katedrze Zoologii Uniwersytetu w Brnie oraz w Katedrze Parazytologii Wyższej Szkoły Rolniczej w Brnie.

Działalność naukowa profesor Sulgostowskiej koncentrowała się na zagadnieniach systematyki, morfologii, anatomii, histologii i ekologii płazińców. Opisała cztery nowe dla nauki gatunki, *Ignavia ciconiae* (przywry), *Schistotaenia rufi*, *Tatria iunii* i *Biuterina cordifera* (tasiemce, wspólnie z Wandą Korpaczewską i Evą Murai), zrewidowała i uzupełniła opisy dwóch gatunków przywr i trzech gatunków tasiemców oraz dwóch rodzajów tasiemców. Po raz pierwszy dla fauny Polski odnotowała 71 ze 152 gatunków przywr występujących w ptakach. Ma też na swoim koncie opis histologii *Hymenolepis diminuta*, *Diploposthe laevis*, *Diploposthe bifaria* i *Dioecocestus asper*. Badania te częściowo związane były z obserwowaną u dwóch ostatnich gatunków tendencją do rozdzielnopłciowości strobili. Opublikowała ponad sto rozpraw naukowych, popularnonaukowych, doniesień na zjazdy krajowe i międzynarodowe. Jest współautorką dwóch („*Pierwotniaki i przywry ptaków*", „*Tasiemce ptaków*"), a autorką jednego zeszytu („*Kolcogłowy ptaków*") Katalogów Fauny Pasożytniczej Polski oraz współautorką kompleksowych opracowań fauny pasożytniczej kręgowców w Parkach Narodowych Węgier – Hortobagy i Kiskunsag. Jest też współautorką cenionych podręczników akademickich „Zoologia rolnicza", „Zoologia dla wyższych szkół rolniczych", „Ćwiczenia z zoologii" oraz „Mały słownik zoologiczny".

Profesor Sulgostowska włożyła wiele zaangażowania i pracy w działalność Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego, którego członkiem jest od 1954 roku. Głównie służyła swoją wiedzą i umiejętnościami pełniąc funkcje skarbnika Oddziału Warszawskiego oraz przez dwie kadencje skarbnika Zarządu Głównego. To Jej nasze Towarzystwo zawdzięcza wdrożenie nowego, samodzielnego sposobu finansowania działalności w czasie transformacji systemu finansowania nauki i towarzystw naukowych.

Na zakończenie tego krótkiego przypomnienia sylwetki profesor Teresy Sulgostowskiej, inspirowanego odznaczeniem Jej Medalem Edukacji Narodowej, warto jeszcze dodać, że szczególnie cenny jest fakt uhonorowania prawie pięćdziesięciu lat kontaktu z młodzieżą profesora, który nie jest już czynny zawodowo. Jest to spojrzenie wstecz, na dobrze spełnione zadanie, ale pasje naukowe i ciekawość badawcza nie mijają. Dla profesor Sulgostowskiej badanie pasożytów związanych z jeziorami i stawami jest równie fascynujące, jak na początku drogi naukowej, a Jej wiedza jest wysoko ceniona przez młodszych kolegów, z którymi współpracuje.

Katarzyna Niewiadomska